



NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandlar, innvalstelefon
Eyvin Søltnæs, 5764 3135

Fråsegn til søknad om endra plassering av inntaksdam for settefiskproduksjon - Onarheimselva i Tysnes kommune

Statsforvaltaren konstaterer at flyttinga av dammen kan tilbakeføre noko tidlegare sjøaureførande strekning, og vi tilrår vilkår om avbøtande tiltak i tråd med forslag i den fiskefaglege utgreiinga. Vi legg elles til grunn at det blir stilt krav om best mogleg terrengtilpassing, og at området blir stelt til att i tråd med moderne praksis.

Vi viser til høyringa av endringssøknaden som gjeld inntaksdammen i Onarheimselva.

Bakgrunn

Alsaker Fjordbruk AS ynskjer å flytte inntaket i Onarheimselva frå kote 14 til kote 18. Føremålet er å få eit sikrere inntak med større inntaksvolum og få etablert eit reserveuttak. Selskapet meiner òg at flyttinga vil gi plass til løysingar for slepp av minstevassføring og for å sikre sikker opp- og nedvandring av ål. Vassvegen vil òg bli endra, som ein konsekvens av flyttinga av dammen. Det skal byggjast ein mellombels anleggsveg i traséen til ein eksisterande traktorveg, og denne skal tilbakeførast til køyresterkt terreng etter anleggsperioden.

Vår vurdering

Flyttinga av dammen vil kunne auke den sjøaureførande strekninga i høve til i dag, og tilbakeføre noko av strekninga som blei stengd av den eksisterande dammen. Vi legg til grunn at det gamle damanlegget skal fjernast, sjølv om det ikkje omtalt i søknadstilfanget utover så vidt å vere nemnd i den fiskefaglege utgreiinga (Biota, rapport nr. 9, første avsnitt på side 8). Her er det vidare omtalt korleis opplagra gytesubstrat i dammen bør handterast, for å kunne tilførast den sjøaureførande strekninga. Det er òg foreslått å etablere nokre habitattiltak og reetablere kantvegetasjon, for å skape skjul og næring for fisk.

Sjølv om planlagt flytting vil vere positivt for sjøaureproduksjonen, vil òg den nye tiltaksdammen stenge for oppvandring til det naturlege vandringshinderet. Kartet i figur 5 i fiskerapporten viser at det er eit vandringshinder i sideløpet vest for eksisterande dam som truleg kan passerast ved gitte vassføringar. Frå innløpet til dette sideløpet er det om lag 30 - 40 meter opp til fossen som er det naturlege vandringshinderet. Den nye fiskeutgreiinga har som nemnd foreslått habitattiltak på den sjøaureførande strekninga, og vi ber om at dette blir følgt opp med vilkår i den nye konsesjonen.



Det er omtalt i søknaden at oppstraums og nedstraums vandring av ål skal sikrast i tråd med føringar i konsesjonen. Vi legg til grunn at det blir nytta fiskefagleg kompetanse òg i anleggsfasen, for habitattiltaka for ål og sjøaure/laks.

Vi legg generelt til grunn at det blir stilt krav om at det nye damanlegget blir bygt med minst moglege nye naturinngrep, og at tiltaka blir tilpassa landskapet så godt som råd. Dette inneber bruk av eksisterande infrastruktur der det er mogleg, og at området blir sett godt i stand att etter anleggsperioden, i tråd med moderne prinsipp for terrengtilpassing og bruk av den naturlege frøbanken.

Det nye damanlegget blir fire meter høgare enn den eksisterande dammen, og illustrasjonen i søknaden viser at den vil bli godt synleg, mellom anna frå vegen og frå kyrkja. Vi har ikkje noko grunnlag frå planendringssøknaden til å kunne vurdere om den nye dammen, som skal plastrast, likevel vil bli oppfatta som meir «nedtona og dempa», slik tiltakshavar har vurdert.

Det eksisterande anlegget kunne byggjast utan ny vegtilkomst, medan det no må etablerast ein mellombels anleggsveg. Denne vil følgje eit eksisterande køyrespor, og vil ikkje føre til store nye inngrep, om tilbakeføringa til køyresterkt terreng skjer i tråd med dei generelle prinsippa vi har omtalt ovanfor.

Flaum- og skredfare er omtalt i planendringssøknaden. Vi legg til grunn at tekniske installasjonar blir plasserte slik at dei er mest mogleg verna mot skred og flaum, for å unngå skade på både personar og materielle verdiar.

Vi minner om § 7 i forureiningslova om å unngå forureining. Vi legg vil til grunn at stein- og jordmassar blir handtert i tråd med regelverket slik det går fram av Miljødirektoratets rettleiar M-1243. Betongavfall må handterast i tråd med kap. 14 A i avfallsforskrifta.

Med helsing

Silje Elvatun Sikveland
seniorrådgjevar

Eyvin Sølsnæs
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Tysnes kommune

Vestland fylkeskommune

Rådhuset

Postboks 7900

5685

5020

UGGDAL

BERGEN